

RACE & CULTURE

A Story of Humanity Beyond Borders

Ferdinando Frega – Nando the Scribe

Gillettenarrative.com

GILLETTE: IRK VE KÜLTÜR

Bir zamanlar Lizbon'da, farklı milletlerden insanlarla bir dairede altı ay yaşadım ve bugün, insanlığın en talihsiz bölümlerinden birini — ırkçılık olgusunu — hatırlamaya ayrılmış bir günde, beni değiştiren kişisel bir hikâyeyi anlatmak istiyorum.

O daireye vardım; Lizbon'un en uç kenar mahallelerinde, en yoksul ve en bakımsız bölgelerinden birindeydi; çoğunlukla Portekizce konuşuluyordu; Brezilya'dan, Angola'dan, São Tomé'den, Mogadişu'dan, Madagaskar'dan ve birkaçı da Portekiz'in kendisinden gelen insanlar vardı.

Dil bana tanıdık değildi, ama bazı argo ifadeler kendi şehrimin lehçe biçimlerini hatırlatıyordu — ve Portekizlilerin bir zamanlar benim memleketimi sömürgeleştirmiş olduğuna dair tarihsel bellek yalnızca muhtemel değil, kesindi.

Beni hep gülümseten bir ifade, Portekizce FOCU MEU demeleriydi — Calabria lehçesinde de aynı anlama gelir.

Her şeye dikkat ediyordum. Alfonso, Osvaldo, Paolo, Roberto, Antonio, Ramon her akşam yemekte beni beklerdi. En yaşlıları bendim ve hikâyelerimi istiyorlardı.

Tarihe geçen hikâyelerden biri bruschetta, bussetta ve busadero hikâyesiydi — üç kelime, tamamen farklı üç şey — ve ben bununla oynar, hikâyelerimi örerken anlamıyormuş gibi yapar, bilerek çakışmalar ve yanlış anlamalar yaratırdım; sonunda herkes kahkahadan kırılırdı.

Hikâyeleri bana Portekizce anlattırırlardı ve her birinin sonunda bir tür rahatlama olarak İtalyanca bir “vaffanculo” patlatırdım; herkes gülümserdi.

Kimse tenimin rengini fark etmedi. Onca başka rengin arasında tek beyaz adam bendim, ama akşamları bir araya geldiğimizde mutluluk ve gülümsemelerden oluşan bir gökkuşağıydık.

Kendi yemeğimi alacak param olmadığında karnımın doymasını bile sağladılar, hem de bunu onurla ve zarafetle yaptılar; bir yandan da bana iletişim profesörü olduğumu, kadınlar konusunda bir apkın olduğumu ve aklını sömürülecek değil, hediye edilecek bir hazineye dönüştürmüş biri olduğumu söylüyorlardı.

Öyleyse beni okuyan herkese: hareket hâlindeki bir dünya işte böyle görünür — ve en beklemediğin anda, en akla gelmez yardım gelir; yalnızca Portekizlilerin verebildiği biçimde.

*Hoşça kalın dostlar,
Ferdinando*